

درسعادته ياب عالی جوارنده
اداره مخصوصه

محل اداره :

مُشَاطَرَةُ الْقُرْبَى

۱۳۲۶

اخطار :

مسلكونه موافق آثار جديده مع المنوويه
قبول اولنور
درج ايده بين آثار اعاده اولنور

دين، فلسفه، علوم، حقوق، ادبياتدن و سياسياتدن وبالخاصه كرك سياسى و كرك اجتماعى و مدنى احوال و شئون اسلاميه دن
بحث ايدر و هفته ده بردفعه نشر اولنور.

درسعادته نسخه سى ۵۰ پاره در

صاحب و مؤسلى :

ابوالعلا زين العابدين — ح. اشرف اديب

تاريخ تأسيسى

آبونه بدلى

قيراهدن مقوا بورو ايله كوندر بليسه سنوى
۲۰ غروش فضله آلير

۱۰ تموز ۳۲۴

غروش

التى آيلنى

سنه لکى

هر طرف ايچون

»

۴۰

۸۰

دیمه یورلر ، قر دیورلر، ماه دییورلر. آت دیه طانیدینی حیوانه
اون اون بش آد طاقشلر .. فرس، اسب، رخش، سمند، رهوار،
شبدیز، یکران، توسن، ستور، کیت، ادهم دیورلر. دکنز دیه، بیلدیکی
شی، بحر، دریا، یم، لجه، قلزم، محیط ودها بر جوق شی اولمش . بر
شیته یالکنز بر اسم کافی ایکن بویله بر جوق اسم طاقیلما سینه بردرلو
عقلی ایرمه یور. بورادن ذهنته بر کورلک، بر صارمازلق کلکه باشلا یور.
زواللی چوجوق ... بونلری آلیشدینی، طبیعت ایدیندیکی کبی
تلفظده ایدمه یور. مثلا (دریا) پی (سرچه) کبی، یاخود (قارغا) کبی
سویله مک قابلمی؟ حال بوکه کنیدیسی ایکی مفتوح هجالی کلکله لی آنجاق
(سرچه) کبی (قارغا) کبی تلفظه آلیشیدر. بونی دیکشیدیر مک کنیدیسنجه
آلیشدینی آهنگلک خلا فیدر. زواللی چوجوق کنیدی بیلدیکنی اوقو-
یه مایه جق. (هاوا) دیه بیلدیکی کلکله یی (هوا) تلفظ ایدمه جک (شاراب)
دیه بیلدیکی کلکله یی (شراب) اوقویه جق. (لوقا) دیه اوکرندیکی کلکله یی (لقمه)
دیه یوته جق. آرتیق (ناختا)، (هافتا)، (خاستا)، (یاغما) دیه مایه جک.
(زواللی) پی بیسه (زه واللی) کبی اینجلمه جک. زواللی چوجوق ..
کورویورکه تورکجه لکنی آکلامغه باشلا دینی بر جوق کلکله رده بو
بدعتجیلکه قربان ایدلمش .. (یارا) تورکجه ، (یارا) تورکجه ، (قارا)
تورکجه ، (آرا) تورکجه .. بونلری پک ایی آکلا یور. بونلری نیچون
(چاره) کبی (باره)، (قاره)، (آره) دیه تلفظ ایدلیدیکنی آکلا یه مایور.
بونی آکلامق ایچون دوشونیدیکی صرمدده بلکهده خواجه اوقویور .
«پاره سز قالدم اقدم، پاره سز» [پاره]،

یاخود :

«دوش اولوب بر تازه یاره»

جانه آچدم تازه یاره» [پاره]،

یاخود :

«قاره کوزلم قاره بخمدر سبب» [قاره]،

یاخود :

«ایشته کوکم، ایشته سن، بن چیقدم آرتق آره دن» [آره]

دیور . [قالدی چشم خونفشانم فرق آغ وقاره دن، دینده واریا،
نه ایسه .]

چوجوق بر آز قریحله اولوبده بونلره قارشى مثلا مشهور بر تورکیه ک،

« ینم طور الیدر ،

« سودیکم بور الیدر ،

« کچمه قاپمک اوکندن

« یورمک یار الیدر »

قطعه سنی اوقویه جق اولسه (طورا) ، (یارا) یا کلشدر، دیه ردا و لنور.

بلکه ده بوجرانی خلاف ادب عد اولنور . بویله باباغی بر تورکی ایله

استشهادی اولنور؟ باخصوص « کچمه قاپمک اوکندن » ادبه موافق

اولورمی ؟ اما ، « دوش اولوب بر تازه یاره » ادبیاته موافق !

لسانمک ، و قتیله یاییلان و دوام ایدیه کلن خطایی یوزمزه

اورورچه سنه ، کنیدی کنیدینه تورکجه لشدیردیکی (چاشیر) کبی (مینطان
کبی ، (جب) کبی ، (جویز) کبی ، (چرجیوه) کبی ، (سوقاق) کبی ،
(صانیدیق) کبی ، (راقی) کبی ، (قالیب) کبی ، (تورفاندا) کبی ، (چاپراز) کبی
کلکله بونلرجه هب غلطدر ، یا کلشدر ، قابادر .. بونلر (چاشیر ،
مینطان ... الخ) دکل ، (جامه شوی) ، (نیمتن) ، (جیب) ، (جوز) ،
(چارچوبه) ، (زقاق) ، (صندوقه) ، (عرق) ، (قالب) ، (ترفنده)
(چپ و راست) در . حتی ، بونلردن بعضلرینک کوزلری اوقدر
دومانلاشمش که قابل اولسه بوتون ترکجه کلکله لی عربجه یه ، فارسی یه
ارجاع ایدمه جکلر .. بونلرجه (پیرا صا) نک صحیح و فصیحی (بر خاصه)
در .. بونلرجه (مایدانور) (ممد نواز) در .. (مولیا) (ملوکیه) در .
ینه بونلره کوره (سکرتمک) اصلنده (سیر ایتک) ایش .. (قیزمق)
عربجه نک (غیظ) نه بر (مق) طاقیلهرق یاییلمش .. (آفسیرمق) ده
اصلاً (عطسرمق) ایش .. کذلک (باغیشلامق) (بخشلامق) دن
بوزولمش .. دها نلر ، نلر ! نه ایسه صددده کللم .

زواللی چوجوق .. (دکنز) ک یاننده (بحر) ی ده (دریا) پی ده
اوکره نه جک بوندن صوکرده بولغتلرک هیسنی بو عربی ، بوفارسی ،
بوترکجه ویا ترکجه حکمنده دیه آیره جق . بونی یایامایان چوجوق
صفردن آشاغی بر قیقمی حازدر . هب بویله دوش و نورز . هایدی
باقالم ، اوغلم ، مینی مینی چوجوقلر ایچون حاضرلانا ، مینی مینی
(بهاری) یه اوقوتولان شو منظومه یی اوقو، کلماتنی تفریق، تحلیل ایت:

« یکسان نظرمدده صیف و سرما ،

« اندوه ایسه اسم بی مسما ،

« شوریده لشوه شباهم ..

« اولماز سده باغ زهت افزا ،

« فکرم یتیشیر بکا طربزا ،

« مستغنی نغمه رباهم . »

زواللی چوجوق ، نه یه اوغرا دینی بیسه مز .. بواشکنجه یه نه دن
لایق کورولیدیکنی آکلا یه ماز .

مابعدی وار

مباحثات

اجتهاده دائر

(صراط مستقیم) ک اتوز برنجی اتوز ایکنجی واتوز اوچنجی
نسخه لرنده فضلالی عصر دن مناسرتلی اسماعیل حق افندی حضرت تلرینک
استفهام انکاری ایله باب اجتهاد مسدود میدر عنوانی مقالات نحریرا-
نلری حقنده کی مطالعات عاجزانه می سؤا و جواب طرزنده بریره اشارت
ایتمش و شوقدرکه حیوات موانع ایله تبیض وارسالنه موفق اوله مامش
ایدم . فقط مقالات مزبوره مزایاسنی ادراک ایتیان و خفایاسنه اطلاعی
بولمیان وحتی عبارات فقهای لایقیه ربط و فهمه قادر اولمیان بعض
کیسه لری اجتهاد سوداسنه دوشوردیکندن مسوده منسیه نک شو آراق
تقدیمی موافق کوردم . و ماتوفیق الا بالله العلی المظیم .

[س] زمانك مجتهددن خالی قالمسی جائز میدر؟

[ج] جمهور فقهاء قولرینه کوره جائزدر اکثر حسابله و غیره لردن بمضییری جمهور فقهایه مخالفه زمانك مجتهددن محرومیتنی مستحیل عد ایتشدردر.

[س] جمهور فقهانك مطلوبارینه عقلی و نقلی دلیلاری وارمیدر؟
[ج] اوت وارددر دلیل عقلیاری زمانك مجتهددن خالی قالمسك متمتع لذاته اولماسیدر. زیرا حد ذاتنده زمانك مجتهددن خالی قالمسی وقوعی فرض و تقدیر ایتمكدن اصلاً محال لازم کلز. ایدی زمانك مجتهددن خلوی متمتع اولسه ایدی امتناعی اقتضا ایدر. امر خارجدن طولایی متمتع اولوردی. حالبوکه اصل اولان خلو مذکورك استحاله سنی موجب بر امر خارجك بولنماسیدر. دلیل نقلیاری صحیحین و ترمذی وابن ماجهده مذکور [ان الله لا یقبض العلم انتزاعاً ینتزعه من العباد ولكن یقبض العلم بقبض العلماء حتی اذا لم یبق علماً اتخذ الناس رؤسا جهالاً ففسلوا فافتوا بغير علم فضلوا واضلوا] حدیث حکمت آمیزیدر.

[س] مخالفینك بو دلیلاره بر دیه جکری وارمیدر؟

[ج] جمهور فقهانك دلیل عقلیارینه شووجهله اعتراض ایدیورلر اکر بر زمانك مجتهددن محرومیتی فرض اولنسه او زمان بر زمان فترت صایلمق و او حالده شریعت جلیله منقرض و تکلیف الهی زائل و حجة الله ساقط اولق لازمکلور. یعنی زمانك مجتهددن خالی قالمسی متمتع لذاته دکل ایسهده متمتع لغیرهدر دیمك ایستورلر.

[س] بو اعتراضه جمهور فقهاء طرفندن نه وجهله جواب ویریور؟

[ج] ذکر اولنان محاذیر مترتبه هان لازمکلوردی. سابقاً ارتحال داربقا ایدن اسلاف مجتهدینك بزه و دیعه قیلدقاری کتب فقهیه معتبرلری مندرس اولسیدی و امت محمدك مشارالیم حضراتنی کتب معتمده مودوعه لردن منقول مسائل عملیهده تقلید ایتلری جائز اولسیدی. لکن کتب فقهیه مدونهلری مندرس اولوب تقلید مذکورك جوازی کتب اصولیه و فروعیهده مصرح بولندیغنه نظراً بر زمانك مجتهددن خالی قالدینی تقدیرده هیچ بر محذور لازمکلمز.

[س] مخالفینك مطلوبارینه دلیلاری نهدن عبارتدر؟

[ج] [لاتزال طائفة من امتی ظاهرين على الحق يأتيهم امر الله] حدیث شریفی الی یوم القیامه هیچ بر زمانك مجتهددن خالی قالمسی جائز اولمادیغنه دلالت ایدر. و حق سبحانه و تعالی حضرتتینك [فلولا نفر من كل فرقة منهم طائفة ليتفقهوا في الدين] الی اخره آیت کریمهسی اجتهادك مطلقاً قطعی بر فرض کفایه اولدیغنه دلالت ایتش ایکن بر زمانده بتون امت محمدك اجتهادی ترك ایتلری اثم و باطل اوزرینه اتفاقلری مستلزم اولور. بناءً علی ذاك بر زمانك مجتهددن محروم اولسی جائز دکلدر. كذلك اکر بر زمانك مجتهددن خالی قالمسی جائز اولسه کتاب و سنته اتباع و مضامین شریفهسیله اعتبار و جوبنه دال اولان [واتبعوا ما نزل اليكم من ربكم] [ولاتتبعوا امن

دونه اولیاء] [واعتصموا بحبل الله جميعاً] [فاعتبروا يا اولی الابصار] کبی نصوص شرعیهك مقتضای عمومی بولنان حکمك بعض اعصار اشخاصه تخصیصی لازمکلور.

[س] اشبو دلیلاره جمهور فقهاء طرفندن نه وجهله جواب ویریور؟

[ج] [امالاتزال الخ...] حدیث شریفی بر زمانك مجتهددن عدم خلوینه دلالت ایدر؛ خالی قالمسك عدم جوازنه دلالت ایتز. مخالفینك مطلوباری ثانیدر، اول دکلدر. حدیث مذکورك ثانی به دلالتی تسلیم اولنسه بیله جمهور مجتهدینك مطلوبارینی اثبات ایچون کتیردکلی سالف الذکر حدیث شریف اشبو حدیثدن مطلوبه دلالت جهتندن اظهاردر. زیرا حدیث جمهورده علی صریح اولهرق نفی وارددر. عالم مجتهددن اعم اولمغه اعمی نفی؛ اخص اولان مجتهدینك نفی مستلزم اولور. اما مخالفین حدیثنده حق اوزره ظهور اعتقاد حقه دلالت ایدیور ایسهده علم و اجتهاده دلالت ایتز. علم و اجتهاده دلالتی تسلیم اولنسه بیله تاریخلری مجهول ایکی حدیث یکدیگری ایله تعارض ایدوب توفیقاری قابل اولمادینی صورتده هر ایکسیده سقوط ایدرك جمهور فقهانك مار الیان دلیل عقلیاری معارضدن سالم قالور. [واما فلولا نفر الخ...] آیت کریمهسی اجتهادك جمیع ازمانده فرض کفایه اولدیغنه دلالت ایتز. بلکه ممکن و مقدور اولدینی و قتده فرض کفایه اولدیغنه دلالت ایدر. زیرا آیت مذکورك حکمی جمیع اعصاره عام ایسهده [لا یكلف الله نفساً الا وسمها] آیت کریمهسی عمومی تخصیص ایدر. تماماً شرائط اجتهادی جامع علمانك ارتحال داربقا ایتدکلی فرض اولندقدده اجتهاد، اهل زمان ایچون ممکن و مقدور اولمادینی جهته ترکندن امت محمدك اثم و بطلان اوزره اتفاقلری لازمکلمز. و اما بر زمانك مجتهددن خالی قالدینی جائز اولدینی تقدیرده آیات ثلثه مذکور و امثالنك مقتضای عمومی بولنان حکمی بعض اعصار و اشخاصه تخصیصک لزومی مسلم اولسه بطلانی مسلم دکلدر. زیرا تخصیص مذکور رأی و قیاس و یا خبر واحد ایله اولدینی تقدیرده هان باطل اولور. لکن تخصیص مذکور کافی السابق آیات قطعیهدن [لا یكلف الله نفساً الا وسمها] قول جلیلی ایله اولدیغندن قطعاً باطل عد اولنماز.

[س] علم منطقده مبین محصورات اربعهدن جمهور فقهاء و مخالفین مدعاری هانکی قضیهیه راجعدر؟

[ج] جمهور فقهانك دعواسی موجب جزئییهدر که بعض اعصارك مجتهددن خالی قالمسی جائزدر. و مخالفینك دعواسی سالبه کلییهدر که هیچ بر زمان و عصرك مجتهددن خالی قالمسی جائز دکلدر.

[س] بیانات مبسوطه مزدن ایجاب جزئینك صدق تین ایتسکه سلب کلینك کذب ثابت اولمش ایسهده قرون اربعهده منکره اعصار اخیرده باب اجتهادك السدادی دعواسی هنوز تظاهراً ایتمشددر. چونکه دلائل متعاضده ایله قرین ثبوت اولان دعوائی جمهور اعصار اخیرنك مجتهددن خالی قالمسی امکان خاص ایله ممکن دیمكدن عبارتدر. دعوائی

انسداد ایسه اعصار اخیرہ مک مجتہدین خالی قالسنتک رقوی دیکن
عبارتدر. دعوی اولانک ثبوتندن دعوی ثانیہ مک ثبوتی لازم کلدیکی
جهتله دعوی ثانیہ اثبات ایدر ادله اربعه دن بردلیل وارمیدر ؟
[ج] صحیحده [خیر امتی قرنئیم الذین یلونهم ثم الذین یلونهم
ثم الذین یلونهم قال عمران فلادری اذکر بعدقرنه قرین اونلا ثانیان
بعدکم قوما یشهدون ولا یشهدون ویخونون ولا یؤمنون وینذرون
ولا یغفون ویظہر فیہم السمن] حدیث شریفی ایله ابن ابی شیبہ وطبرانی
روایتده قرن رابعی اثباتی حاوی. [خیر الناس قرنئیم الذین یلونهم
ثم الذین یلونهم ثم الذین یلونهم ثم الاخرین اودی] حدیث شریفی .
خیریت درجات متفاوتہ اوزره جنس قرون اربعه ده اولوب جنس قرون
اخیره ده کذب وامانتده خیانت ونقض عہود، وحب دنیا، وحب جاه.
وسائرہ کی عدالتده قاده حالات ردیہ بولدیغنی انبا ایتمکله امام غزالیہک
واکثر اصولیہک اجتہادک محقق شرائطندن بشقه برده قبولک شرطی
اولوب اورد عدالت اولدیغنی تصریح ایتدکیرینه نظراً اعصار اخیرہ ده
صحت اجتہادک شرائطی جامع، مذاهب اربعه دن برینہ تابع اولیان
برعالم مقتدر فرض اولنسه اجتہادی التحق کندی نفسی حقندہ معمول
به اولوب سائر امت محمد حقندہ شایان وثوق واعتماد اوله ماز. ایشته
اعصار اخیرہ ده باب اجتہاد. مسدود در دینلمکدن مقصود بودر. مع هذا
نظر واستدلال طریقندن کسه ائمہ اربعه مک مقامیرینه واصل اوله مازلر
وبو وصولی ائمہ اربعه دنصکرہ محمد ابن جریر طبریدن بشقه کسه ادعا
ایتمامشدر. فقیہ مشارالیهک ادعای ایسه عصرینک فقہاسی طرفندن
تسلیم اولنمیرق رد ایدلمشدر.

ائمہ اربعه دن بشقه اجتہاد مطلق دعوا ایدن فقہارک کافہ سنک
مرادی امامتک قواعدندن خارج اولیان اجتہاد مطلق منتسب دیکنر.
امام مالک معیتندہ ابن قاسم ایله اصبح کی. ابی حنیفہ معیتندہ امام
محمد ایله ابی یوسف کی شافعی معیتندہ مزنی ایله ربیع کی چونکہ
ائمہ اربعه دنصکرہ احکام فقہیہ مبادرت ایدوب کتاب وسنتندن
استخراج، بزم بیلدیکنمز شیرده ایدا کسه مک قوتی تحتندہ دکلدر.
برکسه یو مقامی ادعا ایدر ایسه برا کائمه اربعه دن هیچ برینہ
شمعی یه قدر استخراجی سبقت ایتیمان بریشی بزم ایچون استخراج ایت
دیو تکلیف ایدر ایسه ک شبهه سز شخص مزبور عاجز قالور کرچه
فیاض مطلقک افاضه وقدرت شامله سنہ نظراً برکسه مک ائمہ اربعه
مقامنه وصولی عقلاً ممکن ایسه ده لکن عادتاً محال کییدر.

حقارندہ خیریت وعدالتلرینی بیان ایدر دلیل مخصوص بولنان
محمدالمهدی حضرتلری ایله عیسی بن مریم علیہ السلام حکم مذکورندن
مستثنی بولندیغنی اربابی نزدندہ معلومدر. زیرا مشارالیه مالک هر برلری
مجتہد مطلق اوله جقلری نتیجہ تبعاتمز دندر.

[س] باب اجتہاد بر منوال مشروح مسدود اولنجه مجتہدین
زمانلرند نصکرہ ظهور ایدن حوادث متنوعیہ متعلق احکام، شریعتندن
خارج قالمق لازمکلیر بو ایسه شرع شریفک احتیاجات متجددیه عدم
کفایه سنی ایهام ایدر دینلیرسه.

[ج] بزه اسلافزک ودیعه قیلدیغنی مسائل فرعیہ وقواعد اصولیہ
اخیراً ظهور ایدن حوادث احکامی بیانه کافی وکافلدر. شوقدر وارکہ
احکام مذکورہ بی علم فقہدہ ممارسہ کاملہ سی اولان ذوات کرام
اسلاف مجتہدینک اقوال مضبوطه لرندن عبارہ ویا اشارہ ویا دلالت
طریقله فہم واستخراج ایدہ جکلری وارستہ بیان اولدیغنه مبنی هیچ
برحادثہک حکمی شریعت محمدیہ دن خارج قالمق لازمکلمز. بناء علیہ
[لایاتی زمان الا والذی بعدہ شرمہ] حدیث شریفی منطوقنجه
خصوصاً شر قرون اولان عصر مزده اجتہاد وقیاس بابی قنجه حاجت
یوقدر. ازجمله فاضل مشارالیهک صراط مستقیمک اوتوز ایکنجی
نسخه سنده مندرج مقالہ سی اواخرندہ [صالانان دیشک تنیتی ایچون
آلتون ویا کموش تلر ایله باغلامسی جائز اولدیغنی حالدہ چور وین بردیشی
طولدور مق ویا قابلاتمق مجبوریتی حس ایدنلر فتواخانہ بہ مراجعتله
برجواب آلہ میورلر. مع هذا بونک جوازی ده خاطرلرہ کلکده در.]
دیوکتب فقہیہ ده یوق کی کوستردیکی مسئلہ ثانیہ ده عدم جواز
فقہانک دیشار آرہ لرینہ ویا چوروک دیش آرہ سنہ حلول ایدن طعام،
ماتحتنه صویک وصولنه مانع اولور درجہ ده صلابتی اولدیغنی یقیناً
معلوم اولور ایسه غسلک محنتہ مانع اولدیغنی قول اصح ایله ترشیح ایدہ رک
بیانلرندن دلالت طریقله مستفاد اولمشیکن مسئلہ ثانیہ بی مسئلہ اولایہ قیاس؛
قیاس مع الفارقدر. وینہ فاضل مشارالیه حضرتلری مقالہ مزبورہ نہایتلرندہ
[اک کریدہ فقہامز دعوت ایدیلہ رک اجتماع ایدہ جک اولورلر ایسه
هم محله بی توسیعا شرح هم لزوم کورولن دهانہ قدر مسائل واریسه
بالتدقیق علاوہ ایدرلر ربایہ سیغورطیہ وسائرہ یه دائر اختلافاتی آرادن
قالدیرلر. بتون مساعدات شرعیہ بی بولوب اورتایہ قویارلر] بیوربور
ظن ایدرمکہ بوکلام قلم ناسخدن سہودر. زیرا حق سبحانہ وتعالی
حضرتلری قرآن کریمندہ [واحل الله البيع وحرم الربوا] بیورمش
ودار اسلامده معقود سیغورطہ مک قمار قیلندن اولدیغنی جهتله حرمتی
نص قرآنی ایله منصوص ایکن بونلرہ مساعدات شرعیہ طلبنه قیام
ایتمک فضل وکمالی آفاقه انتشار ایدن فاضل مشارالیه حضرتلرندن غایت
مستبعددر. وصراط مستقیمک اوتوزنجی نسخه سنده فاضل مشارالیه
حضرتلری [ازمانک تغیری ایله احکامک تغیری انکار اولنه ماز.] قاعدہ
کلیہ سنہ توفیقاً وزعم ایتدیکی علت مطرده مک فنوغرافدہ بطریق الاولویہ
موجودیتنه بناء فنوغرافک شاهدین عادلین مثابه سنده بلکه آنلردن
اقوی اولدیغنی ادعا ایدہ رک حاکم ایچون بینہ عادلہ مک مدار حکم
اولدیغنی کی بوکا قیاساً فنوغرافک دخی مدار حکم اولدیغنی تصریح
ایدیور.

حالبوکہ فنوغراف آلات لہودن اولدیغنی جهتله ادله شرعیہ دن
کتاب وسنت ایله آحاد اهل اسلام ایچون استعمالی ممنوع ایکن، فاضل
مشارالیهک قیاس مذکور ی خواص مسلمیندن اولان حکام شرع
انورہ فنوغراف استعمالنه اذن شرعی اولدیغنی متضمندر. قیاس
ایسه کتاب، سنت واجماع امتدن بر نص بولنمیان ماده لردہ جاری
ومعتبر اولمغله فاضل مشارالیهک مارالذکر قیاسی ادله شرعیہ دن کتاب

معانی لغویه و شرعیه لری طلبیه بالتفصیل ا کلا تلاقظن صکره الک مهم اولان جهت فلسفیه لری و مشتمل اولدقلری حکمیات نامتناهیة نك ولو بر قسمی اولسون ایضاح ایدیلمی که . افقه دن عبادات ، معاملات وعقوبات بابلری فلسفه لریله برابر تدریس اولنمالی . ناکه هر آن آوروپا میسیونر لری ، طرفسدن هدف تعرض اولان دین مقدس مزی حمایه و اونلرک تجاوزاتی بحق مدافعه یه و عصر لر دن برو عنصر اسلام بیننده یرلشمش بر طاقم اعتقادات باطله و تعصبات جاهلانیه یی کو کندن قیروب آتمیه مقتدر فیلسوفلر ایله غوامض فقهیه یه واقف بحق قاضی و مفتی دنیه جک ذوات کرام یتشدیر یله بیاسون .

برده تدریسات لسان عربی اوزره اولمی . و بونکه برابر فارسی لسانی بر طرز مفید اوزره تعلیم ایدیلوب عربی و فارسی تکلمه مقتدر طلبه لری یتشدیر می که کسب ایتدکلری فیض معارف پک محدود بر محیطه منحصر قالیوب بالعکس بر طرفدن جزیره العرب دیگر طرفدن ماورائهره قدر کیدوب نشر معارف ایله اعلام کله الله بحق ایضای خدمت ایتسونلر . حتی انکلیزجه و یافرانسزجه لسانی ده تدریس اولنمالی که بوندن صوکر آوروپایه کوندر یله جک طلبه لر من بیننده علوم دینه منتسبلرندن ده اوج بش افندی بولنسون ده اولرده بر درجه یه قدر فنون غربیه یه کسب و قوف ایدره ک بوملته بحق خدمت ایتسونلر . دینلمسونکه برخواجه ایچون آوروپایه کیتک نه یه لازم ؟ البته لازمدر . چونکه خواجه لر مژک الک بیوک وظیفه لرندن بری ده اهالی یه و عظ سویله مک و اونلری الات جدید صناعیه و زراعیه نك استعمالنه و بالاخره مملکت مزده متعدد فابریقه لر و دارالصناعه لر تأسیس نه ترغیب و تشویق ایتک دکلی ؟ ایشه بو وظیفه یی حقیله ادا ایده بیلمک ایچون واعظ محترم خواجه افندی نك ولو بر درجه یه قدر اولسون فنون مذکور ه دن بهره دار اولماسی البته لازمدر ، ظن ایدرم . بونکه برابر اهالی اوزرنده ناقابل انکار سیوک بر نفوذ و تأثیر لری اولان طلبه علمیه نك تنویر افکارینه خادم دینی ، اجتماعی ، تاریخی و فلسفی قونفرانس لر ده علاوه اولنمالی . بونلر یاپیلمه دن یالکیز معلملرک تنسیقاتیه اکتفا اولنورسه « غمدمن ذهب علی سیف من خشب » قیلندن اولوب فائده مطلوبه استحصال ایدیله من .

تعداد ایتدی کم موادک بر آن اول حصوله کلسی بنمله برابر صنف آرقداش لر دن اکثری ده آرزو ایتدکلر یی محترم مدیر لر مژک و یکانه ره بر لر من اولان بالعموم مملکین کرام حضراتنک نظر تدقیق لری نه کمال احترامله عرض ایلرم .

سیریالی : عالم جان الادریسی

الواح انتباه :

مهم بر مباحثه

انکلتزه عوام قاره سنک کچن نچشنبه کونکی اجتماعنده اعضادن مستر دیلون روسیه زندانلرنده بولنان پولتیقه محکوملرینه قارشو روا کوریلن سوء معامله نك نظر دقتی جلب ایدوب ایتدیکنی و بومعاملاتدن

وسنته مخالف بولندیغی جهتله مردوددر . قاعده مذکوره فقهاء عظام افندی لر مژک تنصیصلرینه مخالف اولمیان ماده لر ده جاری اولدیغی جهتله عمومی اوزره مرعی دکلد . فقهاء کرام افندی لر یمنه کتاب ، سنت و اجماع امتدن اقتباس ایدرک قاضی یه مدار حکم اوله حق حجت یدی یه منحصردر دیدیلر . برنجی بینة عادله ، ایتکنجی اقرار ، اوجنجی یمیندن نکول ، دردنجی یمین ، بشنجی قسامه ، آلتنجی تولیتدنصکره تحدث ایدن علم قاضی ، یدنجی قرینه قاطعه در . فنون عرف بو یدی ایچنده معدود دکل ایکن شهادت شهوده قیاساً مدار حکم قیلمقده اجتماع مطلق مرتبه سنه خطوه انداز اولدیغی بی اشتباهدر . شاید آخر زمانده فنو غرافک شاهدلکی نظر شارعه جائز اولسه یدی اولین و آخرینک اخبارینی افندی مز محمد مصطفی صلی الله علیه و سلمه بیلدیرن علام الغیوب آخر زمانده فنو غرافک تحدث ایدوب شاهدین مقامنده طوتیه جغفی بیسان بیورر ایدی متبوع معظمن افندی مز دخی امت و اصحابنه بیان بیورورلر ایدی . مادامکه فنو غرافک شهادتی کتاب اللهده ، حدیث نبویه ، اجماع امتده ، قیاس فقها ده بیان اولنماشدر . او حالده فنو غرافک شهادتی باطلدر . اللهم ارنا الحق حقاً فارزقنا اتباعه و ارنا الباطل باطلاً فارزقنا اجتنابه .

بولو ادیندن مدرس یونس زاده

احمد وهبی

دارالفنونده تدریسات

۷۱۸۷ نومرولو صباح غزته سنده « مکاتب عالیہ معلملرینک تنسیقاتی » عنوانیه درج ایدلش مقاله یی اوقویوب جدا نمون اولدم . چونکه هر کون جریده لری الیه آلدیغ وقت ایلک آرادیغ شی معلملر و درسلر تنسیقاتی ایدی . بو نمونیتمی وعن صمیم القلب تشکراتمی مرجعه تقدیمه برابر اهل عرفانک و بالخاصه دارالفنون مدیر اول و ثانیلرینک نظر موشکافانه لرینه یوقاریده کی تنسیقک توأمی اولان ایتکنجی بر تنسیقیده عرضه جسارت ایدیورم ؛

دارالفنون الهیات شعبه سی منتسبیلندن اولدیغمدن اک زیاده هدف نظرم اولان ده دینه شعبه سیدر . معلملر تنسیقات یاپیلش . چوق کوزل اولش . یاپیلمی لازم اولان برشی ایدی . ظنمجه بوندن ده الزم اولان درسلر ده تنسیقات اجرا سیدر .

درسلر ده تنسیقات یاپیله جقمی ؟ یا خود اسکی حمام اسکی طاس دیدکلری کی کنه کچن سنه ده کی طرزده تفسیر اوقنورکن قاضی دن بش سطر اوقنوبده فی نفسه پک محدود اولان بر ساعت ظرفنده اونک تحلیلات صرفیه و نحو یه سیله ، فقه اوقنورکن ابتدائی مکتبلرنده تحصیل اولنان اقسام ایله حدیث اوقنورکن بخاری شریفدن یالکیز بر ایکی حدیثک ترجمه سیله و علی هذا القیاس عمر کچیر یله جکمی ؟ شمدی اک زیاده ذهنی اشغال ایدن مسئله بوندن عبارتدر . ظن عاجزانمه نظراً تفسیر و حدیث اوقنورکن یالکیز ترجمه لریله اکتفا اولنمیوب بونلرک